Lietas arhīva Nr. CA-0145-23
ECLI:LV:LAAT:2023:0621.C26103620.12.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rēzeknē 2023. gada 21. jūnijā

Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija:
tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis Ilmārs Stivriņš,
tiesnese Inguna Tabore,
tiesnese Silvija Vasiļevska,
ar tiesas sēdes sekretāri Liliju Bistrovu,
izskatīja atklātā tiesas sēdē *Cisco Webex* videokonferenču platformā civillietu sakarā ar /pers. B/ apelācijas sūdzību par Rēzeknes tiesas 2023. gada 10. janvāra spriedumu AS "Swedbank" prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] AS "Swedbank" 2020. gada 19. martā cēla tiesā prasību, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1402., 1587., 1590., 1835., 1838., 1934., 1943. pantu, lūdza piedzīt no /pers. B/ parādu 15 821,82 *euro*, ko veido neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 12 080,09 *euro* un likumiskie procenti 3741,73 *euro* par laika periodu no 13.01.2015. līdz 13.03.2020., kā arī visus tiesāšanās izdevumus, nosakot prasītājam tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % gadā no piespriestās, bet neatmaksātās parāda summas.

Prasības pieteikumā norādīti šādi apstākļi un argumenti.

[1.1] 2006. gada 20. decembrī starp prasītāju kā aizdevēju un atbildētāju kā aizņēmēju tika noslēgts Aizdevuma līgums Nr. 06-150747-PK, ar grozījumiem 16.12.2008. un 29.03.2012. (turpmāk Aizdevuma līgums), saskaņā ar kuru atbildētājam pa daļām piešķirts un izmaksāts aizdevums, kopā 30 427,43 *euro*: 1) 05.01.2007. – 27 185 *euro*, 2) 05.01.2007. – 2815 *euro*, 3) 03.04.2012. - 179,21 *euro*, 4) 05.06.2012. - 248,22 *euro*.

Aizdevuma mērķis – nekustamā īpašuma iegāde un aizņēmēja saistību, kas izriet no Aizdevuma līguma dzēšana. Aizdevuma atmaksas datums 2026. gada 15. decembris.

Par aizdevuma lietošanu aizņēmējs apņēmās maksāt procentus Aizdevuma līgumā noteiktajā apmērā un kārtībā (Aizdevuma līguma 29.03.2012. grozījumu redakcija).

[1.2] Atbildētājs kopš 2012. gada 5. oktobra kavēja Aizdevuma līgumā noteiktos aizdevuma pamatsummas un procentu maksājumus par aizdevuma izmantošanu, tāpēc saskaņā ar Aizdevuma līguma II daļas 7.4.1. punkta noteikumiem prasītāja ar 2015. gada 12. janvāra paziņojumu Nr. 316RC00-167A atkāpās no Aizdevuma līguma un pieprasīja atbildētājam nekavējoties atmaksāt visu saskaņā ar Aizdevuma līgumu piešķirto, bet neatmaksāto aizdevuma summu 12 080,09 *euro*, un blakus prasījumus. Atbildētājs paziņojumā noteiktajā termiņā saistības nav izpildījis.

[1.3] Pēc atkāpšanās no Aizdevuma līguma prasītāja saskaņā ar Civillikuma 1759. panta 2. punktu un 1765. pantu par laiku no 2015. gada 13. janvāra līdz 2020. gada 13. martam (par 1885 dienām) ir aprēķinājusi atbildētājam procentus 3741,73 *euro* par kapitāla lietošanu (6 % gadā no 12 080,09 *euro*).

[1.4] 2015. gada 17. decembrī, 2017. gada 20. oktobrī un 2019. gada 1. oktobrī atbildētājam ierakstītā pasta sūtījumā uz deklarēto dzīvesvietu tika nosūtītas atgādinājuma vēstules par parāda samaksu. Parādu atbildētājs nav samaksājis.

[2] Atbildētājs/pers. C/ rakstveida paskaidrojumos norādījis, ka celtajai prasībai nepiekrīt un lūdza to noraidīt šādu apsvērumu dēļ.

[2.1] 2006. gada 20. decembrī starp pusēm tika noslēgts Aizdevuma līgums, pamatojoties uz kuru prasītāja izsniedza atbildētājam aizdevumu 30 000 *euro*.

No Aizdevuma līguma izrietošo saistību nodrošināšanai, starp pusēm 2006. gada 20. decembrī noslēgts hipotēkas līgums Nr. 06-150747-PK/1, saskaņā ar kuru par labu prasītājai tika reģistrēta hipotēka uz atbildētājam piederošo nekustamo īpašumu.

Atbildētājam radās finansiālas problēmas un materiālā stāvokļa dēļ viņš vairs nevarēja pildīt savas ar Aizdevuma līgumu uzņemtās saistības, par ko 2013. gada jūnijā paziņoja bankai.

Parāda dzēšanai, atbildētājs, ar Bankas piekrišanu, atsavināja ieķīlāto nekustamo īpašumu, un 2013. gada 21. augustā no tā pārdošanas iegūtā nauda 13 212,87 *euro* apmērā novirzīta Aizdevuma līguma saistību daļējai dzēšanai.

[2.2] Kopš 2013. gada 21. augustā atbildētājs neveica nekādus maksājumus Bankai.

Tomēr prasītāja nav veikusi nepieciešamās darbības parāda atgūšanai, jo tikai 2017. gada 20. oktobrī nosūtīja atbildētājam atgādinājumu par saistību izpildi, t.i. vairāk kā pēc 4 gadiem.

Ņemot vērā, ka prasītāja bija komersants, kas izsniedza kredītu komercdarbības ietvaros, tad pret atbildētāju vērstām prasījuma tiesībām, kas izriet no Aizdevuma līguma, iestājies Komerclikuma 406. pantā noteiktais trīs gadu noilguma termiņš.

[3] Prasītāja iesniedza atsauksmi par atbildētāja paskaidrojumiem, norādot, ka Aizdevuma līguma saistība nav noilgusi.

Prasītāja saskaņā ar Aizdevuma līguma II daļas 7.4.1. punkta noteikumiem atkāpās no Aizdevuma līguma ar 2015. gada 12. janvāra paziņojumu Nr. 316RC00-167A, pieprasot atbildētājam pirms termiņa atmaksāt visu aizdevumu. No šī brīža prasītājai radās tiesība pieprasīt visa atlikušā aizdevuma samaksu un atbildētājam pienākums to samaksāt. Tas nozīmē, ka no šī brīža arī sāka tecēt noilguma termiņš, kurš tika pārtraukts 17.12.2015., 20.10.2017. un 01.10.2019., atbildētājam ierakstītā pasta sūtījumā uz deklarēto dzīvesvietu nosūtot atgādinājuma vēstules par parāda samaksu, ko apliecina lietā iesniegtie izraksti no Latvijas pastam vairumā nodotajiem reģistrēto pasta sūtījuma sarakstiem.

[4] Ar Rēzeknes tiesas 2023. gada 10. janvāra spriedumu apmierināta AS "Swedbank" prasība.

No /pers. B/ prasītājas labā piedzīts pamatparāds 12 080,09 *euro*, likumiskie procenti 3741,73 *euro* par laika periodu no 13.01.2015. līdz 13.03.2020., valsts nodeva 798,65 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,37 *euro*, kopā 16 625,84 *euro*; prasītājai noteiktas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % gadā no piespriestās, bet neatmaksātās parāda summas, no sprieduma spēkā stāšanās dienas un termiņa tā labprātīgai izpildei notecēšanas līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Spriedums pamatots ar šādiem motīviem.

[4.1] Lietā starp pusēm nav strīda, ka ar 2006. gada 20. decembrī noslēgto Aizdevuma līgumu prasītāja izsniedza atbildētājam aizdevumu 30 427,43 *euro*; Aizdevuma līgums kvalificējams kā komercdarījums, no kura izrietošie prasījumi saskaņā ar Komerclikuma 406. pantu noilgst triju gadu laikā; atbildētājs pēdējo maksājumu saistību daļējai dzēšanai veicis 2013. gada 21. augustā; neatmaksātā aizdevuma pamatsummas apmērs ir 12 080,09 *euro*.

[4.2] Atbilstoši Civillikuma 1893. pantam saistību tiesības izbeidzas, ja tiesīgā persona tās pienācīgi neizlieto likumā noteiktā noilguma termiņā.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma I daļas 1.5. punktā noteikto, aizdevuma summas atmaksas pēdējais datums tika pielīgts 15.12.2026., veicot ikmēneša maksājumus aizdevuma un procentu samaksai mēneša 15. datumā.

No iesniegtā Kredīta izraksta ir redzams, ka pēdējo maksājumu aizdevuma līguma saistību izpildei aizņēmējs veicis 2013. gada 21. augustā.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma II daļas 7.4.1. apakšpunktu, Bankai ir tiesības vienpusēji atkāpties no aizdevuma līguma un pieprasīt aizņēmējam aizdevuma līguma saistību izpildi pirms termiņa, ja aizņēmējs ilgāk kā 30 dienas nokavē aizdevuma līgumā noteiktos aizdevuma atmaksas vai procentu samaksas termiņus.

Saskaņā ar Civillikuma 1896. pantu noilguma termiņš skaitāms no brīža, kad šīs procesuālās prasījuma tiesības radušās.

Prasītāja, izmantojot Aizdevuma līgumā pielīgtās tiesības, vienpusēji ar 2015. gada 12. janvāra paziņojumu Nr. 316RC00-167A atkāpās no aizdevuma līguma, lūdzot nekavējoties veikt neatmaksātā aizdevuma un citus blakus prasījumu samaksu. Atbilstoši Aizdevuma līguma II daļas 11.3. punktā noteiktajam, paziņojumu atbildētājam nosūtot ierakstītā sūtījumā gan uz viņa deklarēto dzīvesvietas adresi, gan uz ieķīlātā nekustamā īpašuma adresi, kas apstiprinās ar Latvijas pastam 2015. gada 12. janvārī vairumā nodoto reģistrēto sūtījumu sarakstu.

Tāpat ar pierādījumiem lietā apstiprinās, ka prasītāja uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu nosūtījusi atgādinājumus – 2015. gada 17. decembrī un 2017. gada 20. oktobrī, kuros lūdza nekavējoties izpildīt no aizdevuma līguma izrietošās saistības. Turklāt atbildētājs neapstrīd, ka 2017. gada 20. oktobra bankas paziņojumu (atgādinājumu) ir saņēmis, kas nozīmē, ka konkrētajā adresē bija sasniedzams.

Līdz ar to atzīstami par nepamatotiem atbildētāja iebildumi, ka lietā nav pierādījumu, ka prasītāja būtu sūtījusi viņam 2015. gada 12. janvāra un 2015. gada 17. decembra paziņojumus. Atbilstoši judikatūrai, kreditoram jeb prasītājai nav pienākums pierādīt atgādinājuma izsniegšanu parādniekam (*Senāta 2020. gada 3. decembra spriedums lietā Nr. SKC-12/2020*). Prasītāja ir pierādījusi, ka paziņojumus un atgādinājumus nosūtījusi uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu, kas nozīmē, ka noilguma termiņa tecējums tika pārtraukts (*Senāta 2020. gada 3. jūnija spriedums lietā Nr. SKC-190/2020*).

Atbildētājs, kuram bija uzlikts par pienākumu noteiktā termiņā iesniegt pierādījumus, nav iesniedzis pierādījumus apgalvojumiem, ka atgādinājumi nav tikuši nosūtīti, kā arī nav iesniedzis nekādus pierādījumus par objektīviem sūtījumu nesaņemšanas iemesliem.

Ņemot vērā minēto, tiesa nekonstatē noilguma iestāšanos.

[4.3] Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Civillikuma 1590. pants noteic, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesības par līguma izpildīšanu.

Atbilstoši pušu noslēgtā Aizdevuma līguma 3.1. un 6.1. punktam, aizņēmējs atmaksā aizdevējam aizdevumu un maksā aizdevējam procentus no aizdevuma par visu faktisko aizdevuma izmantošanas laiku saskaņā ar Aizdevuma līguma noteikumiem un Grafiku.

No Kredīta izraksta redzams, ka aizņēmējs kopš 2012. gada aprīļa sistemātiski kavēja maksājumu saistības, pēdējais maksājums veikts 2013. gada 18. februārī.

Nav strīda, ka atbildētājs ar prasītājas piekrišanu 2013. gada 12. augustā atsavināja sev piederošo Bankas labā ieķīlāto dzīvokļa īpašumu, iegūtos naudas līdzekļus novirzot saistību daļējai dzēšanai. Uz 2013. gada 21. augustu neatmaksātā aizdevuma pamatsummas parāds bija 12 080,09 *euro*.

Saskaņā ar Civillikuma 1589. pantu vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Ar 2015. gada 12. janvāra Bankas paziņojumu atbildētājs kā aizņēmējs tika informēts par Bankas vienpusēju atkāpšanos no aizdevuma līguma, pamatojoties uz Aizdevuma līguma II daļas 7.4.1. apakšpunkta noteikumiem, kā arī aicināts nekavējoties atmaksāt visu neatmaksāto summu.

Atbildētājs savas no Aizdevuma līguma izrietošās saistības nav izpildījis pilnā apmērā un noteiktajā termiņā. Saskaņā ar Civillikuma 1828. pantu, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

Atbilstoši Kredīta izrakstam, uz Bankas vienpusējas atkāpšanās no līguma brīdi aizdevuma pamatsummas parāds bija 12080,09 *euro*.

Tā kā Civillikuma 1832. pants paredz, ka izpildījumam vajadzīgs, lai saistības priekšmets būtu izpildīts pilnīgi, no atbildētāja prasītājas labā piedzenams neatmaksātais aizdevuma pamatsummas parāds 12 080,09 *euro*.

[4.4] Saskaņā ar Civillikuma 1759. panta 2. punktu, 1765. pantu, ir pamats piedzīt no atbildētāja likumiskos procentus par sveša kapitāla lietošanu 3741,73 *euro* apmērā, atbilstoši prasītājas aprēķinam, kurš ir pamatots un nav atbildētāja apstrīdēts.

[5] Par šo spriedumu atbildētājs /pers. B/ iesniedza apelācijas sūdzību, pārsūdz to pilnā apjomā šādu apsvērumu dēļ.

[5.1] Prasītājas prasība ir noraidāma noilguma dēļ.

Ņemot vērā, ka prasītāja bija komersants, kas izsniedza kredītu komercdarbības ietvaros, tad pret atbildētāju vērstām prasījuma tiesībām, kas izriet no Aizdevuma līguma, iestājies Komerclikuma 406. pantā noteiktais trīs gadu noilguma termiņš.

Noilgums sāk tecēt, kad parādās tiesības celt prasību par neizpildītajām saistībām vai no atgādinājuma, kas pārtrauc noilgumu. Līdz ar to konkrētajā gadījumā tiesai ir jāvērtē, vai bija atgādinājums, kas pārtrauca noilguma termiņu.

Prasītāja jau 2013. gada septembrī (nākamajā mēnesī pēc pēdējā maksājuma veikšanas) konstatēja, ka atbildētājs nepilda savas saistības. Līdz ar to prasītājai no šī brīža (no 2013. gada 15. septembra) bija tiesības vērsties pret atbildētāju un prasīt saistību izpildi, kas izriet no Aizdevuma līguma 8.6. punkta (*ja Aizņēmējs kavē kādu no Līguma noteiktiem maksājumiem ilgāk 30 dienas, Aizdevējs ir tiesīgs izsūtīt Aizņēmējam atgādinājumu par maksājumu kavējumu*). Banka šo savu tiesību neizmantoja.

Prasītāja nav veikusi nepieciešamās darbības parāda atgūšanai. Tikai 2017. gada 20. oktobrī prasītāja nosūtīja atbildētājam un viņš saņēma atgādinājumu par saistību izpildi, t.i. vairāk kā pēc 4 gadiem, kas nozīmē, ka prasītājas prasījumam jau bija iestājies noilgums.

Noilguma termiņa iestāšanās izslēdz kreditora tiesības prasīt saistību izpildi.

[5.2] Lietā nav pierādījumu par prasītājas 2015. gada 12. janvāra un 2015. gada 17. decembra atgādinājumu par saistību izpildi aizsūtīšanu atbildētājam, jeb, lai gan no lietas materiāliem redzams, ka prasītāja 2015. gada 12. janvārī un 2015. gada 17. decembrī ir nodevusi VAS "Latvijas pasts" nosūtīšanai atbildētājam adresētas vēstules, tomēr nav nekādu pierādījumu tam, ka AS "Latvijas pasts" būtu veicis kādas darbības šo vēstuļu piegādei.

Katram ierakstītam sūtījumam pasts piešķir savu numuru, pēc kura var sekot šī sūtījuma virzībai. Atbildētājs, meklējot sūtījumus pēc norādītajiem numuriem, konstatēja, ka tādi sūtījumi nav reģistrēti pasta sistēmā.

[5.3] Prasītāja tiesā iesniedza 2015. gada 15. janvāra pasta paziņojumu par 2015. gada 12. janvāra vēstules piegādi atbildētājam, taču atbildētājs konstatēja, ka paraksts uz tā, nav atbildētāja paraksts, pie kam šajā datumā atbildētājs nebija Latvijā.

Svarīgi, ka prasītāja pēc atbildētāja iebildumiem, atsauca savu lūgumu par šī paziņojuma pievienošanu lietas materiāliem. No šādas prasītājas

rīcības var secināt, ka ne tikai minētais paziņojums bija viltots, bet arī citi tās iesniegtie dokumenti varētu būt viltoti.

Šajā sakarā atbildētājs pieteica pirmās instances tiesai lūgumu izprasīt no Bankas minēto pasta paziņojumu un veikt šī dokumenta rokraksta ekspertīzi, taču tiesa, apstākļos, kad AS "Latvijas pasts" mājas lapā nav atrodama informācija par Bankas 2015. gada 12. janvāra un 2015. gada 17. decembra vēstuļu izsekošanu, un kā vienīgais pierādījums ir AS "Latvijas pasts" 12.01.2015. un 17.12.2015. vairumā nodoto reģistrēto sūtījumu saraksts, atbildētāja lūgumu nepamatoti noraidīja.

[5.4] Ievērojot minētos apsvērumus un pamatojoties uz Civillikuma 1776. pantu, Komerclikuma 406. pantu, atbildētājs lūdz tiesu AS "Swedbank" prasību noraidīt.

[6] Prasītāja AS "Swedbank" iesniedza rakstveida paskaidrojumus, atkārtojot un uzturot prasībā norādītos argumentus un atsauksmē norādītos iebildumus, lūdza /pers. B/ apelācijas sūdzību kā nepamatotu noraidīt pilnībā. Uzskata, ka pirmās instances tiesa spriedumā ir izvērtējusi pareizi visus apstākļus un pareizi izdarījusi secinājumus par konstatētajiem faktiem.

[6.1] Aizdevuma līguma II daļas 11.3. punktā puses pielīgušas, ka aizdevuma līgumā noteiktā korespondence (iesniegumi, paziņojumi, brīdinājumi, izņemot Grafiku) uzskatāma par saņemtu (izsniegtu) dienā, kad Puse ir parakstījusies uz tai izsniegtā dokumenta vai trešajā dienā pēc Latvijas pasta zīmogā norādītā datuma par ierakstītas vēstules pieņemšanu no korespondences nosūtītāja, vai 14 kalendāro dienu laikā pēc tās iesūtīšanas internetbankā.

Prasītāja saskaņā ar Aizdevuma līguma II daļas 7.4.1. punkta noteikumiem izmantoja piešķirtās tiesības un atkāpās no Aizdevuma līguma ar 2015. gada 12. janvāra paziņojumu Nr. 316RC00-167A, kas nosūtīts uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu un ieķīlātā nekustamā īpašuma adresi.

No šī brīža prasītājai radās tiesība pieprasīt no atbildētāja visa atlikušā aizdevuma samaksu un atbildētājam pienākums to samaksāt. Tātad no šī brīža arī sāka tecēt noilguma termiņš.

Noilguma termiņš ir pārtraukts ar atbildētājam 17.12.2015., 20.10.2017. un 01.10.2019. ierakstītā pasta sūtījumā uz deklarēto dzīvesvietu nosūtītajām atgādinājuma vēstulēm par parāda samaksu, ko apliecina lietā iesniegtie izraksti no Latvijas pastam vairumā nodotajiem reģistrēto pasta sūtījuma sarakstiem.

Turklāt atbildētājs neapstrīd, ka Bankas 2017. gada 20. oktobra Paziņojumu ir saņēmis.

Tātad no minētā secināms, ka noilgums nav iestājies.

[6.2] Saskaņā ar judikatūrā paustajām atziņām: "(..) kreditoram pierādot atgādinājuma nosūtīšanas faktu, apstāklim, vai adresāts šo paziņojumu saņēmis, nav juridiskas nozīmes. (..) Civillikuma 1905. panta iztulkojums sistēmiskā kopsakarā ar šā likuma 1537. pantu, ļauj secināt, ka, esot pierādījumiem par kreditora atgādinājuma nosūtīšanu parādniekam neatkarīgi no tā, kādā veidā tiesīgā persona veikusi minētās darbības, ir pamats konstatējumam – kreditora gribas izteikums adresātam paziņots pienācīgā kārtā jeb nogādāts parādnieka "varas sfērā". No parādnieka kā personas, kas objektīvi zina (nevar nezināt) par neizpildītām saistībām un šā iemesla dēļ iespējamiem kreditora prasījumiem vai atgādinājumiem, būtu saprātīgi sagaidāms, ka pastkastītes saturs vismaz periodiski tiek pārbaudīts. (..) Neviena tiesību norma neuzliek kreditoram pienākumu pierādīt faktu, ka parādniekam nosūtīto atgādinājumu pēdējais patiešām saņēmis" (sk. *Senāta Civillietu departamenta 2020. gada 3. decembra spriedumā lietā Nr. C10080016, SKC-12/2020, 10. punktu*).

Prasītāja ir iesniegusi pierādījumus par kreditora atgādinājumu nosūtīšanu atbildētājam, līdz ar to prasītājai nav pienākums pierādīt atgādinājuma izsniegšanu atbildētājam.

Ievērojot minēto, prasītāja lūdz tiesu prasību apmierināt pilnā apmērā, bet apelācijas sūdzību kā nepamatotu noraidīt.

[7] Tiesas sēdē /pers. B/ pārstāvis uzturēja apelācijas sūdzību, paskaidrojot, ka jau 2013. gada septembrī bankai bija zināms, ka atbildētājs nepilda savas saistības un līdz ar to pastāvēja tiesības vērsties pret atbildētāju un prasīt saistību izpildi, bet banka nav veikusi nepieciešamās darbības parāda atgūšanai. Tikai 2017. gada 20. oktobrī prasītāja nosūtīja atbildētājam un viņš saņēma atgādinājumu par saistību izpildi, t.i. vairāk kā pēc 4 gadiem, kas nozīmē, ka prasītājas prasījumam jau bija iestājies noilgums.

Prasītājas AS "Swedbank" pilnvarotais pārstāvis nepiekrita apelācijas sūdzībai un uzturēja prasību pilnā apmērā. Prasītāja saskaņā ar Aizdevuma līguma noteikumiem izmantoja piešķirtās tiesības un atkāpās no Aizdevuma līguma ar 2015. gada 12. janvāra paziņojumu, kas tika nosūtīts uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu un ieķīlātā nekustamā īpašuma adresi. Atbildētājs arī neapstrīd, ka ir saņēmis bankas 2017. gada 20. oktobra paziņojumu. Tātad no minētā secināms, ka noilgums nav iestājies. Lūdz sūdzību noraidīt.

Motīvu daļa

[8] Noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, novērtējot rakstveida pierādījumus lietā un apelācijas sūdzības argumentus, Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka AS "Swedbank" prasība apmierināma, bet /pers. B/ apelācijas sūdzība ir noraidāma kā nepamatota.

[8.1] Atbilstoši Civilprocesa likuma 426. panta nosacījumiem apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās. Apelācijas instance izskata tikai tos prasījumus, kas izskatīti pirmās instances tiesā. Prasības priekšmeta vai pamata grozīšana nav pieļaujama.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432. panta piekto daļu, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193. panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs, pietiekams, tādēļ pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai, bet apelācijas sūdzībās izteiktie argumenti nevar būt par pamatu pretēju secinājumu izdarīšanai.

[8.2] Lietā nepastāv strīds par to, ka, aizdevuma līgums kvalificējams kā komercdarījums, no kura izrietošie prasījumi saskaņā ar Komerclikuma 406. pantu noilgst triju gadu laikā.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja ieskatā, prasījumam par Līguma izpildi pirmās instances tiesa nepamatoti nav konstatējusi noilgumu.

Atbilstoši Civillikuma 1905. pantam atgādinājums parādniekam pārtrauc noilgumu.

Līdz ar to, lai būtu pamats atsaukties uz noilguma pārtraukumu Civillikuma 1905. panta izpratnē, kreditoram aktīvi jārīkojas, veicot tādas darbības, kas liecina, ka viņš attiecīgajā tiesību normā noteiktā noilguma laikā paziņojis parādniekam savu gribu saņemt pārkāptas, taču starp pusēm joprojām pastāvošas saistības izpildījumu.

Latgales apgabaltiesa pievienojas juridiskajā literatūrā izteiktajām atziņām, ka: "noilgums iestājas, tikai pateicoties prasījuma tiesīgās personas ilgstošai bezdarbībai (sk. *Loebers A. Par preklusiviem termiņiem. Tieslietu Ministrijas Vēstnesis, 1924, Nr. 1, 35. lpp.*), "(..) noilguma gadījumā iemesls, kas liedz īstenot prasījuma tiesību, ir nevis laika izbeigšanās kā tāda, bet gan prasījuma tiesīgās personas ilgstoša bezdarbība visā likumā noteiktajā laika posmā (sk. *Senāta Civillietu departamenta 2020. gada 3. decembra spriedumā lietā Nr. C10080016, SKC-12/2020*).

Kā redzams no lietai pievienotajiem pierādījumiem, pušu sniegtajiem paskaidrojumiem - prasītāja saskaņā ar Aizdevuma līguma II daļas 7.4.1. punkta noteikumiem izmantoja piešķirtās tiesības un atkāpās no Aizdevuma līguma ar 2015. gada 12. janvāra paziņojumu Nr. 316RC00-167A, kas nosūtīts uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu un ieķīlātā nekustamā īpašuma adresi.

No šī brīža prasītājai radās tiesība pieprasīt no atbildētāja visa atlikušā aizdevuma samaksu un atbildētājam pienākums to samaksāt.

Noilguma termiņš ir pārtraukts ar atbildētājam 17.12.2015., 20.10.2017. un 01.10.2019. ierakstītā pasta sūtījumā uz deklarēto dzīvesvietu nosūtītajām atgādinājuma vēstulēm par parāda samaksu, ko apliecina lietā iesniegtie izraksti no Latvijas pastam vairumā nodotajiem reģistrēto pasta sūtījuma sarakstiem.

Atbildētājs neapstrīd, ka Bankas 2017. gada 20. oktobra Paziņojumu ir saņēmis.

Saskaņā ar judikatūrā paustajām atziņām: "(..) kreditoram pierādot atgādinājuma nosūtīšanas faktu, apstāklim, vai adresāts šo paziņojumu saņēmis, nav juridiskas nozīmes. (..) Civillikuma 1905. panta iztulkojums sistēmiskā kopsakarā ar šā likuma 1537. pantu, ļauj secināt, ka, esot pierādījumiem par kreditora atgādinājuma nosūtīšanu parādniekam neatkarīgi no tā, kādā veidā tiesīgā persona veikusi minētās darbības, ir pamats konstatējumam – kreditora gribas izteikums adresātam paziņots pienācīgā kārtā jeb nogādāts parādnieka "varas sfērā". No parādnieka kā personas, kas objektīvi zina (nevar nezināt) par neizpildītām saistībām un šā iemesla dēļ iespējamiem kreditora prasījumiem vai atgādinājumiem, būtu saprātīgi sagaidāms, ka pastkastītes saturs vismaz periodiski tiek pārbaudīts. (..) Neviena tiesību norma neuzliek kreditoram pienākumu pierādīt faktu, ka parādniekam nosūtīto atgādinājumu pēdējais patiešām saņēmis" (sk. *Senāta Civillietu departamenta 2020. gada 3. decembra spriedumā lietā Nr. C10080016, SKC-12/2020, 10. punktu*).

Prasītāja ir iesniegusi pierādījumus par kreditora atgādinājumu nosūtīšanu atbildētājam, līdz ar to tai nav pienākums pierādīt atgādinājuma izsniegšanu atbildētājam.

Atgādinājumu parādniekam kreditors ir tiesīgs izteikt jebkādā formā, turklāt gan saistītajai personai klātesot, gan klāt neesot, un šā apstākļa apliecināšanai izmantot visus tos pierādīšanas līdzekļus, kas norādīti Civilprocesa likuma 17. nodaļā iekļautajās normās. Minētais saskan arī ar tiesību doktrīnā atzīto, ka: "(..) atgādinājums (..) var būt vēstules, faksa vai telegrammas veidā, kā arī izteikts mutvārdos. Pēdējā gadījumā, protams, īpaši aktuāls ir pierādīšanas jautājums" (sal. *Torgāns K. Komentārs Civillikuma 1905. pantam. Grām.: Latvijas Republikas Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Sagatavojis autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Rīga: Mans Īpašums, 2000, 363.lpp.*).

[8.3] Ņemot vērā iepriekš aprakstītos apstākļus, tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa lietā iesniegtos pierādījumus novērtējusi vispusīgi un objektīvi. Tiesas secinājumi atbilst lietas faktiskajiem apstākļiem, līdz ar to spriedums ir pamatots un likumīgs. Pie šādiem apstākļiem prasība uzskatāma par pamatotu un apmierināmu, no atbildētāja prasītājas labā piedzenams pamatparāds 12 080,09 *euro* un likumiskie procenti par periodu no 2015. gada 13. janvāra līdz 2020. gada 13. martam 3741,73 *euro*.

[9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu, kas noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, no /pers. B/ prasītājas labā ir piedzenama samaksātā valsts nodeva par prasību 537,01 *euro*, valsts nodeva par pieteikumu par saistību izpildi brīdinājuma kārtībā – 261,64 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,37 *euro*, kopā tiesas izdevumi 804,02 *euro* (*lietas 1. sējuma 6., 7., 8. lapa*).

[10] Atbilstoši Civilprocesa likuma 195. panta, Civillikuma 1753.-1756. panta, 1759. panta 1. punkta un 1765. panta pirmās daļas noteikumiem, kā arī Senāta Civillietu departamenta senatoru kopsapulces 2021. gada 15. decembra lēmumam prasītājai nosakāmas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % gadā no visas piespriestās, bet nesamaksātās summas par laiku no sprieduma spēkā stāšanās brīža līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), nepārsniedzot 16 625,84 *euro* (parāds 15 821,82 *euro* + tiesas izdevumi 804,02 *euro*).

[11] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.-434. pantu Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, akciju sabiedrības "Swedbank", reģistrācijas Nr. 40003074764, labā pamatparādu 12 080,09 *euro*, likumiskos procentus par periodu no 2015. gada 13. janvāra līdz 2020. gada 13. martam 3741,73 *euro*, valsts nodevu 798,65 *euro* un tiesas izdevumus 804,02 *euro*, kopā 16 625,84 *euro*.

Noteikt akciju sabiedrībai "Swedbank", reģistrācijas Nr. 40003074764, tiesības saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 % gadā no piespriestās, bet nesamaksātās summas par laiku no nākamās dienas pēc sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa izbeigšanās līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), nepārsniedzot summu 16 625,84 *euro*.

Naudas summas ieskaitāmas akciju sabiedrības "Swedbank", reģistrācijas Nr. 40003074764, norēķinu kontā Nr. LV66HABA0001408028920

Noteikt /pers. B/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas – 2023. gada 21. jūnija – Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Latgales apgabaltiesā un iemaksājot drošības naudu 300 *euro* kontā – saņēmēja: Latvijas Republikas Augstākā tiesa, reģistrācijas Nr. 90000068892, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, konta Nr. LV83TREL8280010000000, ekonomiskās klasifikācijas kods: F22010010, norādot lietas numuru un personas datus.

Tiesnesis I. Stivriņš

Tiesnese I. Tabore

Tiesnese S.Vasiļevska